

Inhoud

Leeswijzer	12
1 Inleiding op outreachend werken	15
1.1 Doel van dit boek	15
1.2 Voor wie is dit boek bedoeld?	17
1.3 Betekenis van outreachend werken	18
1.4 Doelgroepen en hun kenmerken	19
1.5 Vinden en bereiken van de doelgroep	23
1.6 Opbrengsten en kansen van outreachend werken	25
1.7 Knelpunten	26
Opdrachten	29
2 Historisch overzicht van outreachend werken	31
2.1 Inleiding	31
2.2 Fundamenten van de armenzorg	32
2.3 Gasthuizen en instellingen voor armenzorg	33
2.4 Pioniers van het outreachende sociaal werk	34
2.5 Opkomst van de verzorgingsstaat	36
2.6 Onmaatschappelijkheidsbestrijding en paternalisme	37
2.7 Weerstand tegen paternalisme	38
2.8 Marktwerking en verzakelijking	40
2.9 Tegengeluiden: aan de slag in de frontlinie	40
2.10 Modern paternalisme, bemoetzorg, activerende hulpverlening	41
2.11 Van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving	42
2.12 Tot slot	43
Opdrachten	46
3 Modellen van outreachend werk	47
3.1 Inleiding	47
3.2 Hulpmodel	48
3.3 Dwang- en drangmodel	49
3.4 Politiserend model	51
3.5 Verbindend model	53
3.6 Presentiemodel	54
3.7 Kwartiermakersmodel	55
3.8 Geen blauwdrukken voor outreachend werken	57
3.9 Verschillen in methodische uitwerking	58
3.10 Tot slot	58
Opdrachten	59

4 Legitimering van outreachend werken	61
4.1 Inleiding: argumenten om er (niet) op af te gaan	61
4.2 Ik kan alleen maar iets doen voor cliënten die geholpen willen worden	62
4.3 Ik ga er niet op af, want dat is paternalistisch	63
4.4 Ik ga alleen met cliënten aan de slag die bereid zijn om naar mij toe te komen	64
4.5 Het is onveilig om er ongevraagd op af te gaan	67
4.6 Ik ga er niet ongevraagd op af, want dat drukt in tegen de privacywetgeving	69
4.7 Ik begin er niet aan, want mijn instelling geeft mij onvoldoende ondersteuning om outreachend te werken	70
4.8 Gegronde redenen om er niet op af te gaan	70
4.9 Tot slot	72
Opdrachten	72
Introductie op hoofdstuk 5, 6 en 7	73
5 Signalen verzamelen	77
5.1 Inleiding	77
5.2 Wat is signaleren?	77
5.3 Het signaleringsgebouw	80
5.4 Tot slot	94
Opdrachten	95
6 Reageren op signalen en eerste contactlegging	99
6.1 Inleiding	99
6.2 Vragen en dilemma's bij meldingen	99
6.3 Manieren om te reageren op een melding	101
6.4 Voorbereiding op de eerste contactlegging	105
6.5 Daadwerkelijk eropaf	113
6.6 Tot slot	124
Opdrachten	125
7 Contact met de cliënt voortzetten en afsluiten	127
7.1 Inleiding	127
7.2 Specifieke werkwijzen en attitudes	128
7.3 Balanceren tussen uitersten	137
7.4 Het contact met de outreachcliënt overdragen of afsluiten	139
7.5 Tot slot	145
Opdrachten	146

8	Theoretische en methodische aangrijpingspunten	147
8.1	Inleiding	147
8.2	Aansluiting zoeken bij de cliënt – de presentiebenadering	148
8.3	Aansluiten bij de kracht van cliënten – krachtgericht en oplossingsgericht werken	151
8.4	Opvattingen over (motivatie tot) gedragsverandering – motiveringsstrategieën	157
8.5	Benutten van sociale netwerken in de omgeving van de cliënt	164
8.6	Professioneel samenwerken met andere organisaties	170
8.7	Burgers motiveren en mobiliseren tot actief burgerschap	175
8.8	Tot slot	176
	Opdrachten	177
9	Voorwaarden om outreachend te kunnen werken	179
9.1	Inleiding	179
9.2	Outreachend werken en de persoon van de werker	179
9.3	Voorwaarden om outreachend te werken	182
9.4	Tot slot	187
	Opdrachten	188
	Epiloog	189
	Literatuur	192
	Register	198
	Over de auteurs	207